

Fritagelse for betaling af vandafledningsbidrag for vand, der ikke afledes til kloak

1. Indledning

Alle erhvervsjendomme – det vil sige ejendomme, der ikke kan henføres til beboelse alene – som er tilsluttet kloak, men hvor der forbruges vand, som ikke afledes til kloak, kan efter forudgående ansøgning få fritagelse for betaling af vandafledningsbidrag for den del af vandet, der **ikke ledes til kloak og anvendes i erhvervsmæssigt øjemed**.

Eksempler på sådanne ejendomme kan være:

- Erhvervsmæssigt landbrug eller rideskoler, der anvender vand til markdrift eller som drikkevand til dyr.
- Bryggerier og fødevarer virksomheder, hvor vandet indgår i det færdige produkt.
- Svømmehaller, varmegæsker og fabrikker, hvor vandet fordampes som led i produktionen.
- Kirker, hvor vandet bruges til drift og vedligehold af kirkegården.

Private kan ikke få fritagelse uanset at vandet ikke afledes til kloak.

2. Sådan søger du om fritagelse

Vandmængden, der skal fritages for betaling af vandafledningsbidrag, skal måles med en vandmåler, som Hjørring Vandsselskab opsætter. Måleren skal måle det vand, der ikke afledes til kloak. Vi kalder dette for en *fradragsmåler*.

Hvis virksomheden har flere processer, som der ønskes fradrag til, skal der indsendes en ansøgning for hver proces, der kræver en selvstændig fradragsmåler.

Ansøgningsprocessen

- 1 Udfyld ansøgningsblanket**
Ejeren af ejendommen skal udfylde ansøgningsblanket, som findes bagerst i denne folder.
- 2 Dokumentér installationer**
Lav en beskrivelse og principskitse af ejendommens vand- og spildevandsinstallationer. Disse skal stemples af en autoriseret VVS-installatør, som dermed står inde for at tegningerne er korrekte. Se *afsnit 3* om dokumentation nedenfor.
- 2 Indsend ansøgning og bilag**
Ejeren eller dennes rådgiver skal indsende den samlede ansøgning inkl. bilag til Hjørring Vandsselskab på post@hjevand.dk. Husk at udfylde alle felter for at ansøgningen kan behandles.
- 3 Sagsbehandling hos Hjørring Vandsselskab**
Vi kontakter dig når vi har behandlet ansøgningen eller hvis vi har opklarende spørgsmål til det indsendte.
- 4 Klargør installation til montering af vandmåler**
Når vi har godkendt din ansøgning, skal du bede en autoriseret VVS-installatør klargøre installationen til at vi kan opsætte fradragsmåleren på det sted, som det er vist på principskitzen. VVS-installatøren skal montere forskruninger, ventiler, et pasrør og en tilbagestrømssikring, hvor fradragsmåleren skal opsættes. Det skal sikres, at måleren altid er vandfyldt og at der er et modtryk på min. 0,3 bar målt efter måleren.
- 5 Hjørring Vandsselskab opsætter måleren og godkender installation**
Når installationerne er lavet klar til måler, skal du kontakte os, så vi kan opsætte måleren. Vores montør har en måler med når han kommer. Montøren verificerer, at installationerne svarer til principtegningen og skal have adgang til de rum, hvor der findes vandinstallationer som er koblet på efter fradragsmåleren. Ved besøget skal der være adgang til at lukke for vandet. Fradraget gives fra det tidspunkt, hvor måleren er monteret og gives ikke med tilbagevirkende kraft.

3. Dokumentation

Til alle ansøgninger skal der vedlægges dokumentation over hvordan vandet anvendes i den fradragsberettigede proces – så at sige en skitsering af ”vandets livscyklus” fra det går gennem fradragsmåleren og til det igen forlader processen. Formålet er at dokumentere at vandet, der gives fradrag for, ikke ledes til kloak. Dokumentationen giver også indblik i hvordan ejendommens målere indbyrdes er opsat i forhold til hinanden.

For **simple procesforløb** – f.eks. landbrugsejendomme, der anvender vand til vanding af dyr og hvor f.eks. kun stuehuset er tilsluttet kloak – kan dokumentationen bestå af en principskitse, der på ejendomsniveau viser princippet for hvordan vandledningerne er forbundet og hvor spildevandet fra de respektive bygninger afledes til. Simple procesforløb er karakteriseret ved at man nemt kan overskue processen og rørførelset.

For **komplekse procesforløb** – f.eks. erhvervsjendomme, der anvender vandet i et procesanlæg – kan dokumentation bestå af et principdiagram, der viser princippet for rørintallationer og processen hvor vandet anvendes, og hvorfra der eventuelt afledes en delmængde til kloak og dermed skal opsættes en spildevandsmåler. Komplekse procesforløb er karakteriseret ved at det ikke umiddelbart er muligt at overskue rørførelset eller at vandet indgår i procesanlæg, hvor det ikke umiddelbart kan ses hvordan det anvendes.

Det generelle princip for **både simple og komplekse procesforløb** er, at alle installationer efter fradragsmåleren skal dokumenteres i detaljer, så det helt klart fremgår hvordan vandet anvendes; fra punktet, hvor det løber gennem fradragsmåleren og til det igen ’forsvinder’ fra processen. Det vil også sige, at alle aftap, ventiler, afløb, nødoverløb, TBS-sikringer, tilkoblinger, forgreninger, etc. efter fradragsmåleren skal være vist, da det også er steder, hvor vandet kan ’forsvinde’ hen. Ledes vandet f.eks. til en tank, hvor der er 5 tilgange, skal alle 5 tilgange og deres funktion/kredsløb inkluderes på principdiagrammet. Nødoverløb og sikkerhedsventiler efter fradragsmåleren er tilladt forudsat at det kan dokumenteres, at de kun kan bruges i forbindelse med en nødsituation. Som dokumentation kan f.eks. vedlægges en beskrivelse af hvordan virksomheden sikrer, at de ikke kommer til anvendelse i forbindelse med almindelig drift.

Der må som udgangspunkt ikke være aftap efter måleren, og hvis der er afløb i rum hvor vandet fra fradragsmåleren anvendes, skal der være faste installationer (og ikke bare en vandslange som kan kobles af og på) til de anlæg, hvor vandet anvendes. Et eksempel er en fødevarevirksomhed, som spæder vand til gryder, og hvor der under gryderne er afløb til kloak. For at sandsynliggøre at, at vandet kun anvendes til recepterne hvor det indgår i det færdige produkt, skal der til gryderne være faste installationer uden mulighed for tilkobling af slanger, og det skal beskrives hvor vand til rengøring af gryderne tappes (for at sandsynliggøre, at det fradragsberettigede vand ikke kan anvendes til dette formål).

For alle principskitser gælder, at det skal vises, hvordan alle nuværende målere på ejendommen er indbyrdes forbundet og hvor kundens rådgiver foreslår placering af fradragsmålere og eventuelle spildevandsmålere. Målnumre for nuværende afregningsmålere på ejendommen skal fremgå af skitserne.

Det er ikke et krav, at principskitserne laves af en VVS-installatør, men de skal stemples og godkendes af en autoriseret VVS-installatør. I praksis kræver det derfor, at han gennemgår anlægget for at kunne stå inde for tegningerne.

Der stilles ikke krav om målfasthed i forhold til placering af ledningsføring når blot princippet for installationerne fremgår. Det tilrådes at anvende symbolerne fra BIPS C203 tegningsstandarder for VVS og ventilation¹, men det er ikke et krav.

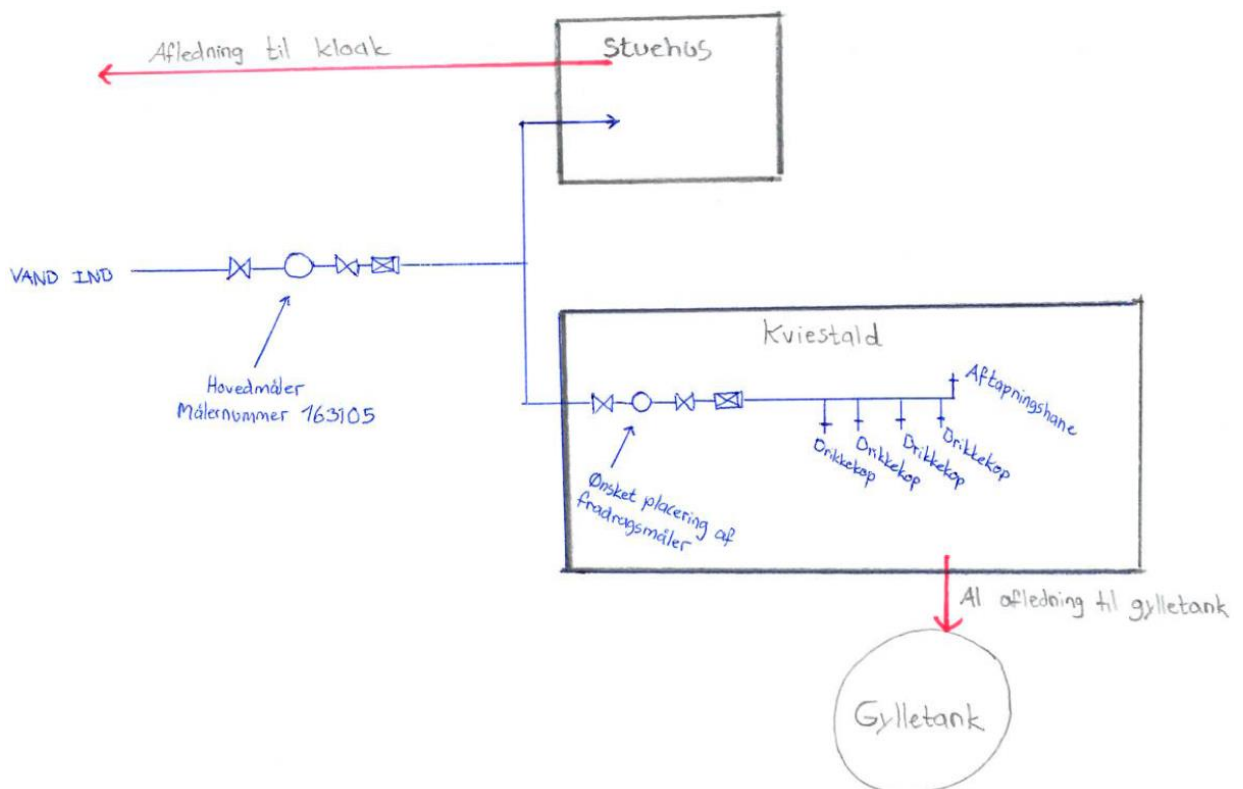
3.1 Simple procesforløb

Simple procesforløb er processer, hvor det umiddelbart er synligt hvordan rørføringen er og hvordan vandet anvendes, og at der ikke er nogen mulighed for at det kan afledes til kloak på de steder, hvor det anvendes.

Et eksempel er landbrugsejendomme, hvor det ofte kun er stuehuset, der er tilsluttet kloak, mens produktionsbygningerne er tilsluttet gylletank, samletank eller slet ikke har afløb.

Et simpelt procesforløb kan f.eks. dokumenteres som i eksemplet nedenfor (figur 1), hvor det fradragsberettigede vand anvendes til vanding af dyr i stalden.

Eksemplet viser ejendommen og hvordan installationerne i bygningerne indbyrdes er forbundet, samt hvorfra der afledes spildevand og til hvilken recipient. Ved tvivl om recipienten kan forholdene dokumenteres ved hjælp af en tv-inspektion af kloaksystemet.

Figur 1: Eksempel på landbrugsejendom, hvorfra der kun udledes spildevand fra stuehuset. Vandet til erhvervsdelen udledes ikke og er fradragsberettiget.

¹ [C213 - Tegningsstandard \(C213\) \(molio.dk\)](https://www.molio.dk)

3.2 Komplekse procesforløb

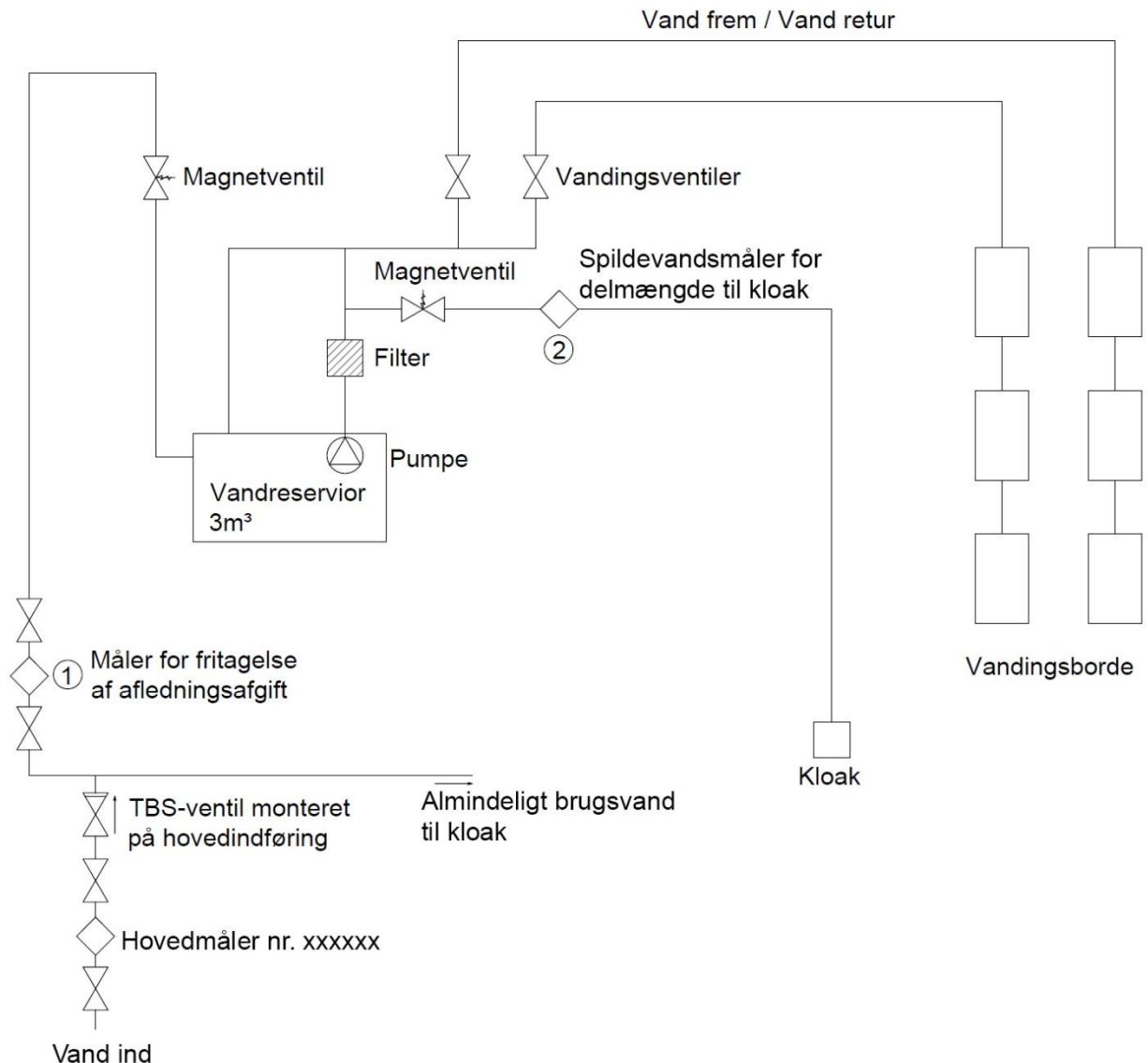
Ved komplekse procesforløb er det ikke nok at lave en skitse over rørføring på bygningsniveau, da der i forbindelse med komplekse processer kan være dele af produktionslinjen eller anlæg, hvorfra der afledes spildevand.

Det vil derfor ofte være nødvendigt både at vedlægge en generel oversigt over installationerne på ejendommen, hvor alle målere fremgår (som ved simple procesforløb), samt et detaljeret skematisk diagram over den proces, hvor vandet anvendes. Diagrammet skal suppleres af en beskrivelse.

Et eksempel på et komplekst procesforløb kan være et isværk på en fiskefabrik, hvor der produceres is, som skal transporteres fra isværket til det sted på fabrikken, hvor fiskene ises. Der kan være afløb fra ismaskinen til smeltevand, ligesom der undervejs kan være afløb eller tabt is, som går i afløb. Der kan også være afløb til smeltevand på det sted, hvor fiskene ises, eller der kan være overskuds is som afsmeltes. Principskitsen for et sådant eksempel skal derfor vise hele 'vandets vej' inkl. alle afløb, der er i de rum, hvor isen fragtes igennem og anvendes. I sådan et eksempel kan det være umuligt at anvende en fradragsmåler, hvormed det kan være den eneste løsning at opsætte en spildevandsmåler på kloakledningen, da det ikke vil være muligt at måle den vandmængde, der ellers går til kloak fra gulvafløb på proceslinjen og i hallerne hvor isen bruges. Det kan også være, at alle afløb fra bygningen, hvor isen håndteres, afledes til anden recipient end spildevandskloak, og i sådan et tilfælde kan en tv-inspektion være en del af dokumentationen for at vise, at vandet ikke afledes til kloak selvom der er afløb fra processen.

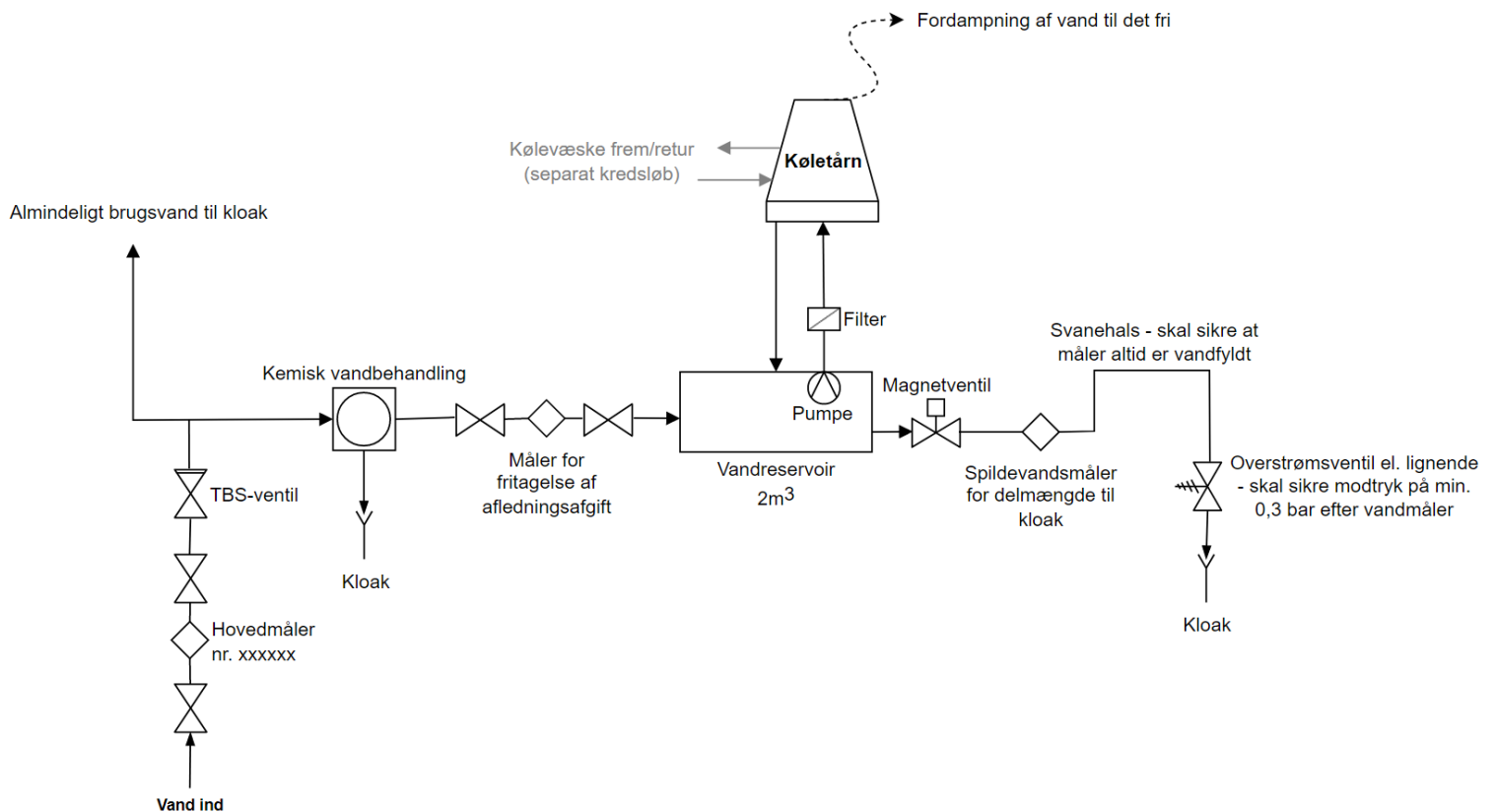
Et andet eksempel på et kompliceret procesforløb kan være på en fabrik, hvor der skal anvendes behandlet vand (vand der f.eks. er blødgjort) til kedelanlæg. Da der afledes spildevand i forbindelse med vandbehandlingen, er det nødvendigt at dokumentere, at fradragsmåleren placeres efter vandbehandlingsanlægget. Det er også nødvendigt at dokumentere, hvad der sker med vandet, når det er fyldt på kedlen – bliver det i kedlen for evigt, eller vil det faktisk blive afledt når kedlen tømmes i forbindelse med vedligehold om x antal år? I så fald er det ikke fradragsberettiget, da det ikke handler om hvornår vandet udledes, men om det på et tidspunkt udledes til kloak, og ansøgningen afvises. Igen er det vigtigt at have hele vandets livscyklus for øje når dokumentationen udarbejdes.

I nedenstående eksempel (figur 2) er vist et vandingssystem til planteborde, hvor vandet cirkuleres, men en delmængde bliver afledt til kloak i forbindelse med bagskyl af filter. Det resterende vand bliver optaget af planterne. Der er en fradragsmåler på det vand, der går ind i systemet, og da en delmængde af dette afledes til kloak, er der monteret en spildevandsmåler til måling af denne mængde. Løsningen skal altid laves, så færrest muligt antal målere anvendes, men i tilfælde hvor en delmængde går til kloak, er det nødvendigt at montere en ekstra måler til afregning af denne del. Diagrammet viser et eksempel på detaljegraden for komplicerede procesforløb og hvordan de kan dokumenteres.

Figur 2: Eksempel på vandingsystem til planteborde. Vandet, som planterne optager, er fritaget for betaling. Den delmængde, der afledes til kloak i forbindelse med filterskyl, måles med en separat måler, som måler den mængde, der skal betales spildevand af.

Et andet eksempel er for et køleanlæg, som vises på nedenstående diagram (figur 3). Et lukket rørsystem fører den væske, der skal afkøles, ud i et køletårn, hvor rørene overbruses med koldt vand. En del af vandet fordamper når det nedkøler rørene med varm væske. På et tidspunkt er der på grund af fordampningen opkoncentreret stoffer i vandet, så ledningsevnen bliver for høj, og så udledes noget af vandet til kloak. Nyt vand påfyldes løbende. Der er en fradragsmåler på det vand, der går ind i systemet, og en spildevandsmåler på det vand, der afledes til kloak. Bemærk at målerne altid skal være vandfyldte, hvilket f.eks. kan sikres med en svanehals, og at der skal være et modtryk på minimum 0,3 bar efter vandmåleren.

Figur 3: Eksempel på et køleanlæg, hvor vandet der fordampes, er fritaget for betaling. Den delmængde, der afledes til kloak, måles med endnu en måler, da der skal betales spildevand af denne mængde.

Eksemplet viser hvordan et kompliceret procesforløb kan dokumenteres og hvilken detaljegråd der er nødvendig. Der skal dog altid tages udgangspunkt i den konkrete installation og dokumenteres ud fra de faktiske forhold.

Har du yderligere spørgsmål?

Har du spørgsmål til, om du er berettiget til fritagelse for betaling af vandafledningsbidrag, er du velkommen til at kontakte os på e-mail: post@hjevand.dk eller på telefon 3841 2828.

Du kan også finde yderligere information på vores hjemmeside www.hjevand.dk

Ansøg om fritagelse for betaling af vandafledningsbidrag

Blanketten sendes til post@hjevand.dk mærket med ejendommens adresse i emnefeltet.

Ejer af ejendommen (ansøger)

Navn

Adresse

Telefonnummer

E-mail

Vilkår for aftalen om fritagelse for betaling af vandafledningsbidrag for vand, der ikke afledes til kloak (herefter omtalt "Aftalen").

- Aftalen giver kun fritagelse for de aktiviteter, der er beskrevet i ansøgningsblanket. Opstår der senere nye aktiviteter, der giver anledning til at ønske en fritagelse, skal der indsendes ny ansøgningsblanket og opdaterede principskitser.
- Ved ændringer i produktionen, f.eks. hvis virksomheden eller den fradragsberettigede aktivitet ophører, eller ved ændringer i vand- eller spildevandsinstallationerne efter fradragsmåleren, f.eks. tilkobling af nye installationer eller fradragsberettigede aktiviteter, skal Hjørring Vandselskab straks orienteres. Hjørring Vandselskab vil herefter vurdere om fradraget stadig er berettiget og gives på korrekt grundlag.
- Ejeren er til enhver tid og uden unødvendig forsinkelse forpligtet til, ved henvendelse fra Hjørring Vandselskab, at oplyse om forholdende vedrørende produktionen eller ejendommens vand- og spildevandsinstallationer er uændret.
- Målere skal aflæses og indberettes til gældende aflæsningsfrister. Der skal løbende foretages egenkontrol ved at aflæse vandmålerne for at konstatere eventuelle uregelmæssigheder. Hvis der opstår uregelmæssigheder, skal Hjørring Vandselskab straks kontaktes. Gentagen misligholdelse af pligt til at indberette aflæsninger betragtes som misligholdelse af aftalen og kan medføre opsigelse. Egenkontrol skal på forlangende kunne forevises for Hjørring Vandselskab.

- Hvis aftalen misligholdes – fx ved at der afledes fritagelsesberettiget vand til kloak eller at virksomheden ikke længere kan dokumentere fradraget – er Hjørring Vandselskab berettiget til straks at opsige aftalen og opkræve fuldt vandafledningsbidrag baseret på ejendommens målte vandforbrug.
- Hvis der sker ejerskifte på ejendommen, ophører aftalen. Hvis nye ejer ønsker at bibeholde aftalen, skal der ansøges på ny. Hjørring Vandselskab skal i samme omgang kontaktes for at nedtage måleren før ejerskiftet. I det tilfælde hvor den nye ejer bekræfter, at der ikke sker ændringer, vil den nye ejer kunne indtræde i Aftalen, medmindre Hjørring Vandselskab har en saglig begrundelse for at lade Aftalen ophøre.
- Ved ophør af Aftalen skal Hjørring Vandselskab kontaktes for at nedtage måleren. Målere, der ikke nedtages, vil fortsat blive opkrævet målerleje uanset at det målte forbrug ikke giver ret til fradrag.
- Der betales en årlig leje pr. fradragsmålere. Lejen fremgår af Hjørring Vandselskabs takstblad og opkræves fra den dag, måleren opsættes, og indtil den igen nedtages af Hjørring Vandselskab. Lejen reguleres årligt jf. det enhver tid gældende takstblad.

Jeg erklærer ved underskrift på ansøgning:

- At intet af det vand, der ledes gennem fradragsmåleren, afledes til kloak.
- At jeg har læst vejledning og gjort mig bekendt med vilkårene for Aftalen.

Underskrift og dato

Oplysninger om virksomhed, der ansøges om fritagelse for

CVR-nummer

Navn på virksomhed

**Virksomhedens
adresse**

**Hvad beskæftiger
virksomheden sig
med?**

Oplysninger om fradragsberettiget aktivitet

**Forbrugsadresse hvor
aktiviteten finder sted**

**Hvilken type proces
anvendes vandet i?**

- Landbrug / vanding
- Fødevarerproduktion
- Befugtningsanlæg
- Køleanlæg
- Dampanlæg
- Bassiner og pools
- Isværker
- Andet _____

**Lav en detaljeret
beskrivelse af den
produktion, hvor
vandet anvendes, og
beskriv 'vandets
livscyklus' fra det
løber gennem måleren
og videre til det igen
forlader processen.**

Bemærk: uanset hvor
simpel produktionen
er, skal du i detaljer
beskrive hvordan
vandet anvendes.

**Forventet årligt
fradragsberettiget
vandforbrug (m³)**

Oplysninger om vandforbrug (udfyldes af autoriseret VVS-installatør)

Forventet mindste
flow (m³/h)

Forventet maksimale
flow (m³/h)

Hvilke tiltag er der
gjort for at sikre mod
tilbagestrømning?

Jeg erklærer i kraft af min autorisation ved underskrift på ansøgning:

- At tegninger og beskrivelse af ejendommens installationer er korrekte.
- At intet af det vand, der ledes gennem fradragsmåleren, afledes til kloak.

Underskrift og dato

Firma, navn og
kontaktoplysninger på
VVS-installatør, der
skal klargøre
installationen

VVS aut. Nr.